Bazy Danych 2022

Lista zadań nr 1

W poniższych zadaniach zakładamy, że relacje nie mogą zawierać wartości NULL, chyba że treść zadania stanowi inaczej.

- Z1. (2 pkt.) Czy operator różnicy \ da się wyrazić za pomocą wyrażeń algebry relacji z operatorami π , σ , ρ , $\times$, $\cup$? Załóż, że warunki F są formułami zbudowanymi przy użyciu koniunkcji, alternatywy i negacji oraz zawierają wyłącznie atomy postaci Atr₁ = const lub Atr₁ = Atr₂, gdzie Atr₁, Atr₂ są atrybutami, a const stałą odpowiedniego typu. Wskazówka: poszukaj pewnej charakterystycznej cechy, którą mają wszystkie zapytania wyrażalne za pomocą π , σ , ρ , $\times$, $\cup$, a której nie musi mieć zapytanie wyrażone z użyciem \.
- Z2. (1 pkt.) X,Y i Z są relacjami zawierającymi pojedynczą kolumnę o nazwie A. Student ma napisać wyrażenie algebry relacji wyliczające wartość $X \cap (Y \cup Z)$ nie używając operatorów sumy i przekroju relacji. W bazie danych rozwiązań zadań z poprzednich edycji kursu znalazł następujące wyrażenie:

$$\pi_{X.A}(\sigma_{X.A=Y.A_Y \vee X.A=Z.A_Z}(X \times \rho_{Y(A_Y)}(Y) \times \rho_{Z(A_Z)}(Z)))$$

Czy powinien użyć tego rozwiązania? Jeśli zapytanie jest poprawne to uzasadnij to, jeśli nie to zastanów się czy można je poprawić.

Z3. (2 pkt.) Niech R będzie relacją o atrybutach $X_1, \ldots, X_n, Y_1, \ldots, Y_m$, a $A \in \{Y_1, \ldots, Y_m\}$. Niech f_A będzie funkcją agregującq, która dla dowolnego podzbioru krotek relacji R zgadzających się na atrybutach $X_1, \ldots, X_n$ agreguje wartości atrybutu A, np. funkcja sum_A zwraca sumę wszystkich wartości na atrybucie A, count_A zlicza ile ich jest, a min_A zwraca wartość minimalną.

W poniższej definicji operatora agregacji i grupowania G używamy standardowych operatorów algebry relacji.

$$G_{f_A(X_1,...,X_n)}(R) = \{(x_1,...,x_n,a) \mid (x_1,...,x_n) \in \pi_{X_1,...,X_n}(R) \text{ oraz}$$

 $a = f_A(\sigma_{X_1=x_1 \land ... \land X_n=x_n}(R))\}$

Algebrę relacji rozszerzoną o operator G oznaczamy RA_G . Będziemy używać bazy danych składającej się z relacji B, P, L takich, że B(osoba, bar), oznacza, że osoba bywa w bar, P(sok, bar, cena) oznacza, że w bar podają sok w cenie cena za porcję, a L(osoba, sok) oznacza, że osoba lubi sok.

Przykład Zapytanie $G_{\text{count}_{osoba}(bar)}(B)$ zwraca relację zawierającą pary (bar, n), takie, że w barze bar bywa dokładnie n osób.

- a) (0.5pkt) Co zwraca zapytanie $G_{\text{count}_{\text{sok}}(bar)}(\pi_{bar,sok}(B \bowtie P))$?
- b) (0.5pkt) Napisz zapytanie RA_G zwracające pary (osoba, bar), takie, że dana osoba lubi co najmniej 5 soków podawanych w danym barze.

- c) (0.5pkt) Napisz zapytanie RA_G zwracające krotki (osoba, sok, cena) takie, że w barach, w których bywa osoba osoba sok sok można najtaniej kupić za cena.
- d) (0.5pkt) Napisz zapytanie RA_G zwracające krotki (osoba, sok, bar) takie, że wśród wszystkich barów, w których bywa osoba osoba sok sok jest najtańszy w barze bar.
- Z4. (2 pkt.) Rozważmy bazę danych oznaczoną w kalkulatorze relacji jako IMDB sample (lista relacji z atrybutami poniżej).

Potrenuj samodzielnie pisząc w kalkulatorze algebry relacji wyrażenia algebry relacji dla poniższych pytań. Na zajęciach trzeba będzie zapisać w algebrze relacji podobne, ale nie takie same zapytania.

- (a) Dla każdego filmu sprzed 1960 roku wypisz jego tytuł, nazwisko reżysera i gatunek (genre).
- (b) Wypisz imiona i nazwiska aktorów, którzy nie zagrali w żadnym filmie Quentina Tarantino.
- (c) Wypisz imiona i nazwiska aktorów, którzy dokładnie raz zagrali w jakimś filmie.
- (d) Wypisz tytuły filmów, które są jednocześnie gatunku Drama oraz Sci-Fi.
- (e) Wypisz pełne dane filmów z najwyższą wartością atrybutu rank.
- (f) Wypisz nazwiska aktorów, którzy zagrali taką samą rolę w co najmniej dwóch, różnych filmach.
- (g) Wypisz nazwiska reżyserów, którzy nigdy nie nakręcili horroru.
- (h) Wypisz nazwiska reżyserów, którzy nakręcili film, w którym wśród aktorów nie było kobiet.

actors(id number, first_name string, last_name string, gender string)
directors(id number,first_name string,last_name string,
directors_genres(director_id number,genre string,prob number)
movies(id number,name string,year number,rank number)
movies_directors(director_id number,movie_id number)
movies_genres(movie_id number,genre string)
roles(actor_id number,movie_id number,role string)